

Kaisa Garedeu ps

Toimenpidealoite kiusaamisen ehkäisyn ja tunnistamisen lisäämisestä opettajankoulutukseen

Eduskunnalle

Kiusaamista ja väkivaltaa ei ole nykytoimin saatu kitkettyä kouluista. Opettajilla ja rehtoreilla on virkavastuun sanelema velvollisuus puuttua kiusaamistapauksiin. Lisäksi heillä on vuonna 2022 voimaan astunut velvoite ilmoittaa huoltajalle jokainen epäily koulussa ja koulumatkalla tapahtuneesta kiusaamisesta, häirinnästä, väkivallasta tai syrjinnästä. Ilmoitusvelvollisuus koskee sekä kohteena ollutta että kiusaamisesta epäiltyä oppilasta. Ilmoitus- ja puuttumisvastuu ei kuitenkaan voi toteutua täysimääräisesti, mikäli kiusaamista tai siihen johtavia tekijöitä ei osata tunnistaa ja ehkäistä.

Opettajat ovat luokkahuoneissa vastuussa oppilaiden opettamisesta, mutta heillä on myös tärkeä rooli luokan yhteishengen, ryhmäytymisen ja ilmapiirin luojina. Mitä paremmin nämä toteutuvat, sitä vähemmän ryhmän sisäistä kiusaamista tapahtuu. Opettajan sosiaaliset taidot ja näkökyky ovat tässä erityisroolissa.

Opettajankoulutuksessa kiusaamista, sen tunnistamista ja siihen puuttumista ei joko käsitellä ollenkaan tai vain pintapuolisesti muiden aiheiden yhteydessä. Opettajilla tulisi kuitenkin jo virkavastuunsa vuoksi olla selkeä käsitys kiusaamisen määritelmästä, tunnistamisesta, siihen liittyvistä säädöksistä sekä sen ehkäisy- ja puuttumiskeinoista. Edellä mainitun sisällön lisääminen lakisääteiseen opettajankoulutuksen sisältöön tukisi kiusaamisen ennaltaehkäisyä merkittävästi ja selkeyttäisi samalla opettajien oikeudellista asemaa virkavastuuseensa nähden.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin koulukiusaamisen tunnistamisen, ehkäisyn sekä siihen liittyvien määritelmien ja säädösten lisäämisestä lakisääteisiin opettajankoulutuksen sisältöihin.

Helsingissä 4.6.2024

Kaisa Garedeu ps